

โครงสร้างของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศไทย

สหกรณ์เครดิตยูเนียนคืออะไร

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นโดยยึดหลักขอบเขตพื้นที่อยู่อาศัยของผู้เป็นสมาชิกในชุมชนหนึ่ง ๆ และไม่จำกัดอาชีพของสมาชิก มีวัตถุประสงค์ในด้านกิจการส่งเสริมการออมทรัพย์เป็นหลักสำคัญและในด้านการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก โดยการรับสะสมเงินหรือรับฝากเงินจากสมาชิก และให้กู้ยืมแก่สมาชิกเพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจและทางการเงินในหมู่สมาชิก

ประวัติเครดิตยูเนียนในประเทศไทย

"เครดิตยูเนียน" เริ่มมีขึ้นครั้งแรกที่เมืองเฮดเดสดอร์ฟ (Heddesdorf) ประเทศเยอรมัน โดยแนวความคิดของ นายเฟรดเดอริก วิลเฮ็ล์ม ไรไฟฟ์เชิน (Friedrich Wilhelm Raiffeisen) หลังจากประสบความสำเร็จในประเทศเยอรมัน เครดิตยูเนียนก็แพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วทวีป

แนวความคิดแบบ "เครดิตยูเนียน" แพร่หลายเข้ามาในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2505 โดยองค์การเพื่อสิทธิสังคมและเศรษฐกิจในเอเชีย ได้จัดให้มีการประชุมในหัวข้อเรื่อง "งานออมทรัพย์พัฒนา" ขึ้นที่กรุงเทพฯ ในครั้งนั้นคำว่า "ออมทรัพย์พัฒนา" ก็คือ "เครดิตยูเนียน" นั่นเอง ในปี พ.ศ. 2506 ผู้เผยแพร่คำสอนนิกายโรมันคาทอลิก คณะเยซูอัส ได้จัดสัมมนาระดับชาติขึ้นที่บ้านเชอริยร์ ในหัวข้อเรื่อง "การพัฒนาและเครดิตยูเนียน" ประเทศที่เข้าร่วมสัมมนาในครั้งนี้มีผู้แทนจากประเทศเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ออสเตรเลีย และประเทศไทย ทำให้คนไทยเริ่มรู้จักเครดิตยูเนียน และในปี พ.ศ. 2507 นายแพทย์ชวลิต ศิตรานูเคราะห์ และบาทหลวงบอนแนงค์ ซึ่งเป็นนักพัฒนาในแหล่งสลัมห้วยขวาง ได้ร่วมกันจัดตั้ง "ศูนย์กลางเทวา" ขึ้นเพื่อใช้เป็นที่ยอบรมผู้ใหญ่ที่สลัมห้วยขวาง และพยายามริเริ่มที่จะใช้งานเครดิตยูเนียนเข้าไปพัฒนาคนในแหล่งสลัมนี้ ต่อมาใน

ปี พ.ศ. 2508 ได้ก่อตั้ง "กลุ่มออมทรัพย์พัฒนา" หรือ "เครดิตยูเนียน" ขึ้นเป็นกลุ่มแรกที่ศูนย์กลางเทวา โดยใช้ชื่อว่า "เครดิตยูเนียนแห่งศูนย์กลางเทวา" มีนายอัมพร วัฒนาวงศ์ เป็นผู้นำกลุ่ม มีสมาชิก 13 คน ทุนดำเนินงานครั้งแรก 360 บาท และประมาณเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2508 "สมาคมเครดิตยูเนียนโลก" (Credit Union National Association : CUNA) ได้จัดส่งสมาชิกรายชื่อ "เครดิตยูเนียน" ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยความร่วมมือของรัฐบาล ในขณะนั้น มีประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียมาเข้าร่วมประชุม แนวความคิดการพัฒนาแบบเครดิตยูเนียนได้รับความสนใจและแพร่หลายมากขึ้น สันนิบาตเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ก่อนจดทะเบียน) จึงตระหนักถึงความสำคัญของการที่จะให้ได้ว่าซึ่งกฎหมายรับรองกิจการนี้โดยเร็ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการติดต่อเจรจากับกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นประจำ โดยมีการประชุมเพื่อจัดเตรียมข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ จนในที่สุดทางราชการก็ประกาศให้มีการรับจดทะเบียนกลุ่มเครดิตยูเนียนทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2521 ภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 โดยถือว่ากลุ่มเครดิตยูเนียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ และให้เรียกกลุ่มเครดิตยูเนียนที่ได้รับการจดทะเบียนแล้วว่า "สหกรณ์เครดิตยูเนียน..... จำกัด" กลุ่มเครดิตยูเนียนกลุ่มแรกที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ คือ "สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่มูล จำกัด" จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522 และได้มีการจดทะเบียนสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สถิติ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2524 มีสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั่วประเทศทั้งหมด 63 สหกรณ์ ซึ่งรวบรวมโดยชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2525

การคัดเลือกและจดทะเบียนสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ก. การคัดเลือกกลุ่มเครดิตยูเนียน เริ่มจากกลุ่มบุคคลประมาณ 30-50 คนขึ้นไป มีความสัมพันธ์ หรือใกล้ชิดกันในทางใดทางหนึ่ง เช่น อาจจะเป็นคนในท้องถิ่นเดียวกันหรือมีอาชีพอย่างเดียวกัน หรือทำงานในโรงงานเดียวกัน เป็นต้น มีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอ สันใจในหลักและวิธีการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ก็สามารถส่งผู้แทนไปติดต่อกับชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสหกรณ์เครดิตยูเนียนใกล้เคียง เพื่ออธิบายหลักการ

และเป็นที่ปรึกษาในการเริ่มก่อตั้ง คัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงาน ตลอดจนให้ความรู้คำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงาน เมื่อรวบรวมสมาชิกได้จำนวนหนึ่งแล้วก็จัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อร่างหลักการ และเลือกตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ

ข. การจดทะเบียนสหกรณ์เครดิตยูเนียน กลุ่มเครดิตยูเนียนที่จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตาม "ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ในชุมชน พ.ศ. 2521" ซึ่งกำหนดไว้ดังต่อไปนี้¹

1. มีสมาชิกไม่น้อยกว่า 50 คน และมีผู้ทางที่จะรับสมาชิกเพิ่มได้ไม่น้อยกว่า 500 คน
2. มีสถานที่ทำการ หรือสำนักงานเป็นหลักแหล่งแน่นอน
3. มีเจ้าหน้าที่ทำงาน และทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สมาชิกได้ผ่านการอบรมเบื้องต้น เกี่ยวกับหลักและวิธีการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ต้องถือยึดตามหลักสูตรการให้การศึกษาอบรม ของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
5. เป็นสมาชิกที่ดี หรือพร้อมที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
6. ชุมชนสหกรณ์ฯ ได้ให้คำรับรองเป็นลายลักษณ์อักษรว่า สามารถจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ และชุมนุมสหกรณ์ฯ พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ
7. พร้อมและยินดีที่จะร่วมรับผิดชอบ เพื่อความก้าวหน้าของกิจการของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

เมื่อกลุ่มเครดิตยูเนียนมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ขั้นต้นเรียบร้อยแล้วและประสงค์จะขอรับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน จะต้องเตรียมเอกสารเพื่อการจดทะเบียน ซึ่งได้แก่หนังสือขอจดทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับสหกรณ์เครดิตยูเนียน บัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิก

¹ สัมศักดิ์ ศรีมานอนันต์, การสหกรณ์เครดิตยูเนียน (นอกระบบ 323) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระพิมพ์, 2523) หน้า 253.

สำเนารายงานการประชุมของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิก พร้อมทั้งให้สมาชิกเขียนใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่ และทำหนังสือแจ้งความจำนงขอจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียน ถึง "อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์" ตามแบบฟอร์มซึ่งทางชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดส่งไปให้และให้ส่งหนังสือนี้มาที่ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน ทางชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะออกหนังสือรับรองกลุ่มเครดิตยูเนียนที่แสดงความจำนงขอจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้น และเอกสารทั้งล่องชุดนี้ ชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะส่งไปยังกรมส่งเสริมสหกรณ์พร้อมกัน กลุ่มเครดิตยูเนียนอุบลราชธานี เป็นกลุ่มแรกที่ได้รับการจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2522¹ ใช้ชื่อว่า "สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่มูล จำกัด" หลังจากนั้นก็มีกลุ่มเครดิตยูเนียนหลายแห่งดำเนินการขอจดทะเบียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

วัตถุประสงค์และแนวนโยบายของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกด้าน นวัตกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทั้งทาง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งรวมทั้งวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการพัฒนาบุคคล ครอบครัว และสังคมโดยทั่วไป
2. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้ประหยัดรายจ่ายของสมาชิกไว้ร่วมกันในทางที่มั่นคง และได้รับประโยชน์ตอบแทนตามสมควร
3. รับฝากเงินและให้สมาชิกกู้เงินตามความจำเป็นหรือมีประโยชน์
4. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักค่าเงินงานของสหกรณ์ด้วยตนเองตามหลักประชาธิปไตย หลักสหกรณ์ และหลักการของเครดิตยูเนียนสากล
5. ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของสมาชิก จัดให้มีสวัสดิการ หรือให้การส่งเสริมแก่สมาชิกและครอบครัว
6. จัดให้มีการคุ้มครองการออมทรัพย์และคุ้มครองเงินกู้ของสมาชิก
7. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด สหกรณ์อื่น ๆ และเครดิตยูเนียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมกิจการสหกรณ์

¹ วาสิณี วราภรณ์, บุษย์ น้าสมบูรณ์, นิคม ลุ่มงกย, "ขบวนการเครดิตยูเนียนในประเทศไทย = ชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด, หน้า 91.

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบหนึ่งในชุมชน ดังนั้นนโยบายส่วนใหญ่ จึงยึดถือหลักเกณฑ์ของสหกรณ์เป็นหลัก พร้อมทั้งปรับให้สอดคล้องกับหลักการของเครดิตยูเนี่ยนสากล เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนจึงกำหนดนโยบายไว้ดังต่อไปนี้

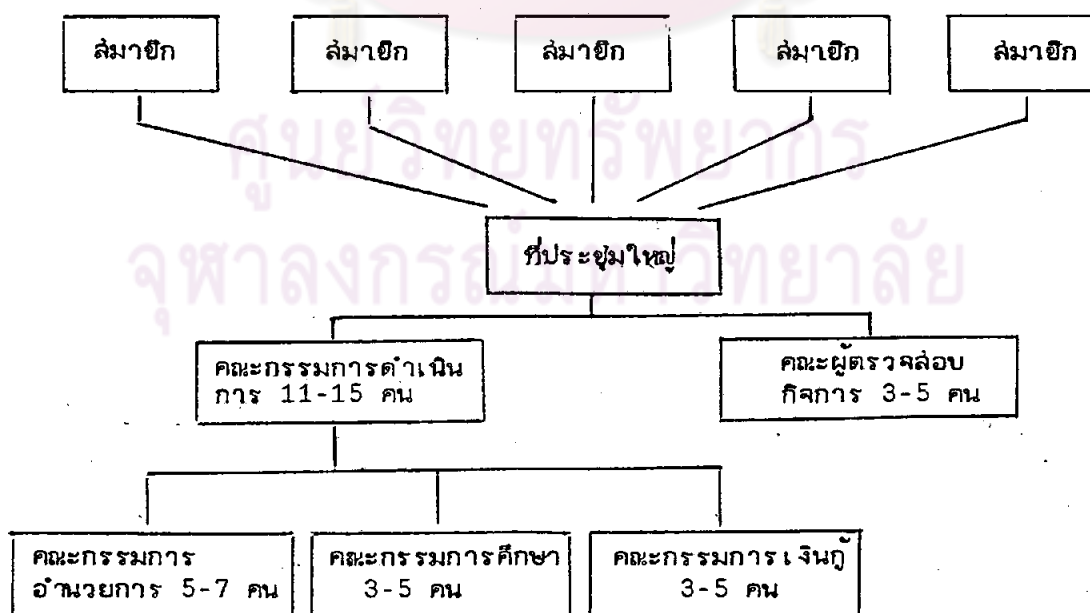
1. สากล สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน คือ หลักการรวมคนที่มีอยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกันและเป็นผู้มีความสมัครใจในอันที่จะร่วมกำลังความคิด ร่วมแรง และร่วมทุนกันเพื่อปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ของชุมชน ครอบครัว และของตัวเองให้ดีขึ้น บุคคลที่มีลักษณะนิสัยดี และเห็นว่าตนจะช่วยสร้างความเจริญให้แก่สหกรณ์ได้ และสามารถช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกได้ยอมขอสมัครเป็นสมาชิกได้เสมอ แต่ขอบเขตของสมาชิกภาพนี้ย่อมขึ้นกับความเหมาะสมของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแต่ละแห่ง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการติดต่อ หรือมีวงสัมพันธ์กับเพื่อนสมาชิกในสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนได้
2. บริหารงานตามหลักประชาธิปไตย หลักประชาธิปไตย คือ บุคคลทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพโดยเสมอหน้ากัน สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนกำหนดให้สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงในการบริหารงานเพียงเสียงเดียว และไม่มีการออกเสียงแทนกัน ทั้งนี้เพื่อให้แนวความคิดในการบริหารงานมาจากสมาชิกทุกคน มิใช่มาจากบุคคลเพียงบางกลุ่ม เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นมาก ๆ วิธีการนี้แตกต่างจากหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด ซึ่งผู้ถือหุ้นมีสิทธิออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือ
3. เศรษฐกิจ ภาวะการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ปฏิบัติ ดูแลรักษาเงินของสมาชิกให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน เนื่องจากสมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของ และมีหน้าที่ควบคุมสหกรณ์ จึงต้องคัดบริการที่ดีที่สุดและเลือกค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุดให้แก่มวลสมาชิก นอกจากนี้สหกรณ์ยังให้สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิถือหุ้นได้จำนวนไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดของสหกรณ์ เพื่อป้องกันระบบนายทุนมิให้เข้ามามีอิทธิพล เพราะถ้าหากไม่กำหนดไว้ดังกล่าวนี้ เมื่อสมาชิกผู้ถือหุ้นจำนวนมากนั้นขอลาออก หรือขอถอนเงินค่าหุ้นจากสหกรณ์ จะทำให้กระทบกระเทือนต่อทุนดำเนินงานของสหกรณ์
4. การแบ่งเงินปันผลที่ยุติธรรม สมาชิกที่มาสะสมเงินในสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนนั้น ในตอนสิ้นปีจะคำนวณหุ้นจากเงินที่สะสม ซึ่งกำหนดไว้หุ้นละ 10 บาท เช่น นาย ก. ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนหนึ่งปีสะสม จำกัด สะสมเงินทุกเดือน ๆ ละ 125 บาท ตั้งแต่เดือนมกราคม พอถึงเดือนธันวาคม ปรากฏว่านาย ก. สะสมเงินรวมทั้งสิ้น 1,500 บาท แสดงว่านาย ก. มีหุ้นทั้งสิ้น 150 หุ้น สมาชิกทุกคนจะได้รับเงินปันผลตอบแทนตามสัดส่วนของเงิน

ที่ละส่มหรือจำนวนทุนของสมาชิกแต่ละคนด้วยอัตราไม่ เกินกว่ากฎหมายกำหนด

5. การศึกษา สหกรณ์เครดิตยูเนียนเห็นความสำคัญของการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิก เพราะการที่สมาชิกรวมกันเข้า เป็นกลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้นั้นจำเป็นอยู่เองที่จะต้องศึกษาถึง หลักการของสหกรณ์อย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะได้เข้าใจว่าการมารวมกันเป็นเครดิตยูเนียนเพื่ออะไร มีวัตถุประสงค์อะไร และมีวิธีดำเนินงานอย่างไร หากสมาชิกเข้ามารวมกลุ่มกันเพื่อหวังแต่เพียง กอบโกยผลประโยชน์เข้าหาตนเองแล้วจะทำให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนไปไม่รอด

6. การรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สหกรณ์เครดิตยูเนียนเน้นถึงความสามัคคี จึงรวม ตัวกันเป็นองค์การระดับชาติ โดยใช้ชื่อว่า "ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด" ติดต่อกับองค์การต่าง ๆ ในต่างประเทศ เพื่อขอความช่วยเหลือในการให้บริการแก่สมาชิก คุ้มครองป้องกันภัยและขยายขอบเขตการออกไป ดังนั้นสหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงยึดมั่นในหลักการของ สหกรณ์เครดิตยูเนียนสากล ที่จะประสานงานและส่งเสริมความสัมพันธ์กับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศในทุกกระดับ

โครงสร้างในการบริหารงาน และควบคุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างคณะกรรมการในสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ก. ลุ่มาชิกและที่ประชุมใหญ่ ลุ่มาชิกทุกคนเป็นเจ้าของลุ่มาชิก มีสิทธิควบคุมลุ่มาชิกด้วยกันทุกคนตามหลักประชาธิปไตย คือ ลุ่มาชิกแต่ละคนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้คนหนึ่งเสียงเท่ากันไม่ว่าจะมีหุ้นมากหรือน้อย และเมื่อไม่ได้เข้าประชุมจะมอบให้ผู้อื่นออกเสียงแทนไม่ได้ การประชุมใหญ่ลุ่มาชิกจะมีขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง นอกจากนี้อาจจะมีการประชุมใหญ่วิลุ่มาชิกกรณีที่ต้องอาศัยการออกเสียงของลุ่มาชิก เช่น กรณีต้องการให้คณะกรรมการคนหนึ่งคนใดออก, เปลี่ยนแปลงข้อบังคับบางอย่าง เป็นต้น

ข. คณะกรรมการดำเนินการ เป็นคณะบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานลุ่มาชิก ตามนโยบายในที่ประชุมใหญ่ลุ่มาชิกกำหนดขึ้น ได้รับเลือกตั้งมาจากลุ่มาชิกในที่ประชุมใหญ่ของลุ่มาชิก เครดิตยูเนียน ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการมีจำนวนไม่น้อยกว่า 11 คน และไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน รองประธานกรรมการหนึ่งคน หรือหลายคน เทรียญิกหนึ่งคนและเลขาธิการอีกหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ คณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่บริการงานต่าง ๆ ของลุ่มาชิกแทนลุ่มาชิกตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ได้แก่ การพิจารณารับลุ่มาชิกใหม่ และให้ลุ่มาชิกออกจากลุ่มาชิก ตลอดจนควบคุมดูแลกิจการโดยทั่วไปของลุ่มาชิก คณะกรรมการดำเนินการจะต้องประชุมกันอย่างน้อยทุก ๆ 3 เดือน และแบ่งหน้าที่ในการบริหารงานในรูปคณะกรรมการเป็น 3 คณะคือ

1. คณะกรรมการอำนวยการ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คนและไม่เกิน 7 คน มีหน้าที่ในการควบคุมการบริหารงานภายในลุ่มาชิกงานทั้งในด้านการบัญชีและการเงิน ตลอดจนควบคุมการปฏิบัติงานของผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ของลุ่มาชิก

2. คณะกรรมการเงินกู้ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คนและไม่เกิน 5 คน มีหน้าที่พิจารณาให้เงินกู้แก่ลุ่มาชิก รับฟังความคิดเห็นของลุ่มาชิกในเรื่องเกี่ยวกับการให้เงินกู้ ตลอดจนติดตามการใช้คืนเงินกู้ และการเรียกคืนเงินกู้

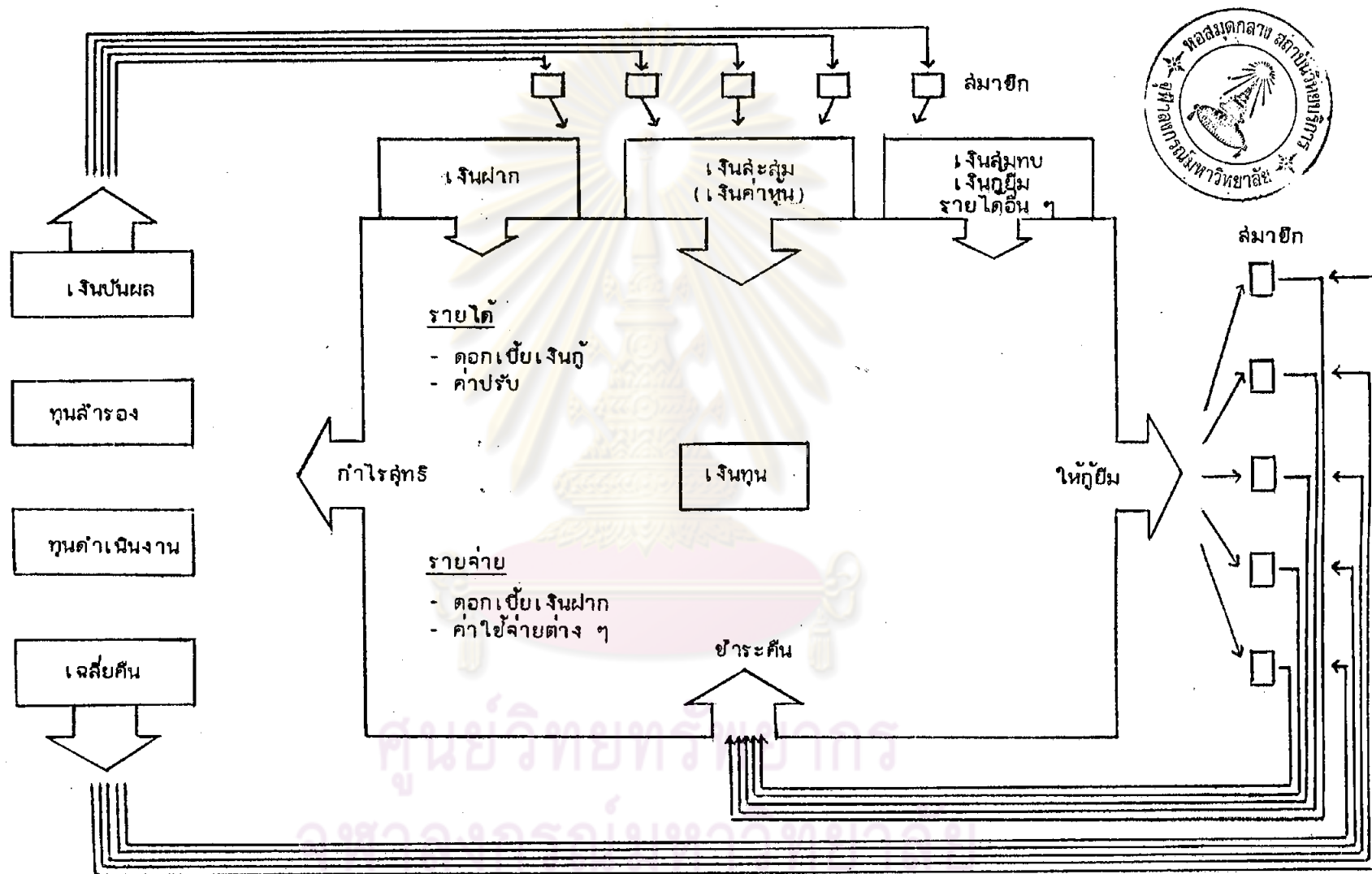
3. คณะกรรมการศึกษา มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คนและไม่เกิน 5 คน มีหน้าที่ให้การศึกษอบรมแก่ลุ่มาชิก และผู้สนใจให้ทราบถึงหลักและวิธีการบริหารงานของลุ่มาชิก เครดิตยูเนียน ประชาสัมพันธ์ให้ลุ่มาชิก ตลอดจนบุคคลทั่วไปได้ทราบถึงการดำเนินงานของลุ่มาชิก ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของลุ่มาชิกอื่น ๆ ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้เพื่อนำมาบริการแก่ลุ่มาชิก

คณะกรรมการดำเนินการจะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี เมื่อครบกำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ กรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกชุดแรกนั้น เมื่ออยู่ในตำแหน่งครบหนึ่งปีแล้วให้ออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ของจำนวนทั้งหมดโดยวิธีสุ่มฉลาก และให้เลือกตั้งกรรมการใหม่จำนวนเท่ากัน เมื่อสิ้นปีที่ล่องให้กรรมการดำเนินการที่อยู่ในตำแหน่งครบสองปีออกจากตำแหน่งครึ่งหนึ่งโดยวิธีสุ่มฉลากเช่นกัน และให้เลือกตั้งกรรมการใหม่จำนวนเท่ากัน เมื่อสิ้นปีที่สามให้กรรมการที่อยู่นานที่สุดออกจากตำแหน่ง พร้อมทั้งเลือกตั้งกรรมการใหม่จำนวนเท่ากัน และให้ดำเนินการเช่นเดียวกันนี้เมื่อสิ้นปีต่อไป คณะกรรมการดำเนินการที่ออกจากตำแหน่งไปนั้นอาจจะได้รับเลือกตั้งซ้ำทั้งคณะ หรือรายบุคคล แต่ไม่ให้รับเลือกตั้งติดต่อกันเกินกว่า 2 วาระ ทั้งนี้เพื่อให้ล้ามาอีกอื่น ๆ มีโอกาสเข้ามาบริหารกิจการบ้าง

ค. คณะผู้ตรวจสอบกิจการ เป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน และไม่เกิน 5 คน ทำหน้าที่ตรวจสอบงานภายในสหกรณ์ เช่น ตรวจสอบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ตรวจสอบทะเบียนผู้ถือหุ้น รวมทั้งตรวจสอบการเงินและบัญชีต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือน แล้วเสนอผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบ และเสนอผลการตรวจสอบประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปโดยเรียบร้อย คณะผู้ตรวจสอบกิจการจะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปีและผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งออกไปนั้นอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำอีกได้

ง. ผู้จัดการและพนักงานของสหกรณ์ คณะกรรมการอำนาจการอาจพิจารณาคัดเลือกหรือลอบคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสมแก่หน้าที่ เพื่อดำเนินการเป็นผู้จัดการ 1 คน และพนักงานอื่น ๆ ของสหกรณ์ตามที่จำเป็นและสมควรแก่ปริมาณงานของสหกรณ์ ซึ่งได้แก่ การรับเงินค่าหุ้น การรับฝากเงิน การจ่ายเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ ตลอดจนจัดการเกี่ยวกับทะเบียนล้ามาอีก และบัญชีต่าง ๆ ของสหกรณ์ สำหรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เพิ่งจดทะเบียนและยังไม่มีรายได้เพียงพอที่จะมีเจ้าหน้าที่เป็นของตนเองได้ คณะกรรมการอำนาจการโดยเฉพาะเหรียญจะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้จัดการชั่วคราว ส่วนกรรมการอื่นก็ช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ต่อเมื่อสหกรณ์มีรายได้เพียงพอแล้วก็จ้างผู้จัดการและเจ้าหน้าที่อื่นตามความจำเป็นเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว

โครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

แผนภูมิที่ 2 โครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ก. ทุนดำเนินงาน สหกรณ์เครดิตยูเนียนอาจจะหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ โดยวิธีดังต่อไปนี้ คือ

1. รับเงินสะสม (ค่าหุ้น)
 2. รับฝากเงินและกู้ยืมเงิน
 3. สะสมเงินสำรองและทุนอื่น ๆ เงินสำรองนี้ได้มาจากการคัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งจะกล่าวต่อไป และอีกส่วนได้มาจากเงินอุดหนุน หรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้แก่สหกรณ์ และไม่ได้ระบุว่าจะให้ใช้เพื่อการใดโดยเฉพาะ
 4. รับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้โดยไม่มีภาระผูกพัน
- เงินทุนดำเนินงานนี้ สหกรณ์อาจฝากหรือนำไปลงทุนได้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

ข. การถือหุ้นของสมาชิกหรือเงินสะสมของสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียนอาจออกหุ้นได้โดยไม่ว่าจำนวนหุ้นมีมูลค่าหุ้นละ 10 บาท ผู้เป็นสมาชิกเท่านั้นจึงจะถือหุ้นในสหกรณ์ได้ สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นเมื่อเข้าเป็นสมาชิกอย่างน้อย 1 หุ้น และต้องถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็นประจำโดยสม่ำเสมอ หรือในทางปฏิบัติเรียกว่า เงินสะสม ซึ่งจะสะสมตามความสามารถและข้อสัญญาที่ระบุไว้ในใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก นอกจากนี้สมาชิกอาจจะขอสะสมเพิ่มขึ้นหรือลดลงอีกเมื่อใดและจำนวนเท่าใดก็ได้ โดยแจ้งความจำนงต่อสหกรณ์ เงินสะสมนี้เป็นการออมทรัพย์โดยวิธีบังคับตนเอง สหกรณ์จะอนุญาตให้ถอนคืนได้ต่อเมื่อสมาชิกนั้นออกจากสหกรณ์ และในตอนสิ้นปีถ้าการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีกำไร สหกรณ์จะคำนวณเงินสะสมออกมาเป็นจำนวนหุ้นเพื่อจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้ ในอัตราไม่เกินกว่ากฎหมายกำหนด

ค. การรับเงินฝาก สหกรณ์เครดิตยูเนียนเปิดบริการรับเงินฝากจากสมาชิก นอกเหนือจากเงินสะสม ซึ่งแบ่งประเภทของเงินฝากเป็น 2 ประเภท คือ

1. เงินฝากออมทรัพย์ เป็นเงินฝากคร่าวๆ เล็กๆ น้อยๆ เพื่อสะสมให้เป็นจำนวนมากขึ้น เช่นเดียวกับเงินฝากเผื่อเรียกในธนาคารออมสิน คือ ผู้ฝากจะเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยมีเงินฝากครั้งแรกไม่ว่ากว่า 10 บาท และสหกรณ์จะออกสมุดบัญชีให้ผู้ฝากเปิดถือไว้ ผู้ฝากจะฝากเงินเพิ่มขึ้นเมื่อใดโดยจำนวนเงินเท่าใดก็ได้ ส่วนการถอนนั้นถอนได้เพียงวันละ 1 ครั้งเท่านั้น จำนวนเงินถอนไม่ว่าจำกัด แต่อย่างน้อยต้องมีเงินคงเหลือไว้ในบัญชีไม่ต่ำกว่า 10 บาท

สหกรณ์คิดดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ให้ในอัตราไม่เกินที่กฎหมายกำหนด และเป็นไปตามระเบียบของแต่ละสหกรณ์

2. เงินฝากประจำ ได้แก่เงินฝากเป็นจำนวนมาก มีจำนวนอย่างน้อยครั้งละ 100 บาท ซึ่งเมื่อถอนคืนก็ถอนทั้งหมดเต็มจำนวน และจะถอนคืนได้เมื่อสิ้นระยะเวลาฝากตามที่ตกลงไว้ สำหรับระยะเวลาฝากนั้นต้องไม่น้อยกว่า 3 เดือน ในการรับฝากเงินประจำนี้ สหกรณ์จะออกใบรับเงินฝากประจำให้แก่ผู้ฝากเพื่อยึดถือไว้ สหกรณ์คิดดอกเบี้ยเงินฝากประจำให้ในอัตราไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และเป็นไปตามระเบียบของแต่ละสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่กำหนดขึ้นตามความเหมาะสม

๖. การให้กู้ยืมเงิน สหกรณ์เครดิตยูเนียนฯ ให้บริการให้สมาชิกกู้ยืมเงินตามความต้องการของสมาชิกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ได้แก่ เงินกู้กรณีรับตัว เพื่อบำบัดความต้องการที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดมาก่อน เช่น ประสิทธิภาพเหตุ หรือเจ็บป่วยพักรักษาตัว เป็นต้น สำหรับจำนวนเงินกู้ขึ้นสูงอาจให้กู้ได้ตามความจำเป็น และเพียงพอแก่การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของสมาชิกเท่านั้น เช่น ค่ารถหรือค่าเรือไปโรงพยาบาล เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะเป็นผู้กำหนดไว้ในระเบียบของแต่ละสหกรณ์

2. เงินกู้สามัญ เป็นเงินกู้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน หรือเพิ่มรายได้ หรือเพื่อบำรุงสุข ปกติจะให้กู้ได้อย่างมากประมาณ 3 เท่า ของเงินค่าหุ้นหรือเงินสะสมของสมาชิก หรือไม่เกิน 20,000 บาท ทั้งนี้คำนึงถึงรายได้และความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ โดยจะกำหนดไว้ในระเบียบของแต่ละสหกรณ์

3. เงินกู้พิเศษ เป็นเงินกู้เพื่อลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสร้าง หรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เป็นต้น ปกติจะให้กู้ได้จำนวนสูงสุดประมาณ 6 เท่าของเงินค่าหุ้นหรือเงินสะสมของสมาชิกนั้น หรือไม่เกิน 40,000 บาท หรือไม่เกินร้อยละ 10 ของทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานะของแต่ละสหกรณ์

หลักประกันเงินกู้ เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน นอกจากหนังสือกู้ ซึ่งผู้กู้ได้ทำไว้ต่อสหกรณ์แล้ว ไม่ต้องมีหลักประกันอย่างอื่นอีก ส่วนเงินกู้สามัญและพิเศษ เงินกู้ในส่วนที่เกินกว่าค่าหุ้นจะต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการเงินกู้เห็นสมควรอย่างน้อยหนึ่งคนค้ำประกันอย่างไม่มีจำกัด เพื่อหนังสือเกี่ยวกับเงินกู้นั้น สมาชิกคนหนึ่งจะเข้าค้ำประกันเงินกู้เกินกว่า 2 รายในเวลาเดียวกันไม่ได้ มีอสังหาริมทรัพย์อันปลอดภาระจำนองรายอื่นจำนองเป็นประกันโดยจำนวนเงินกู้นั้นจะต้องอยู่ภายในร้อยละ 60 ของมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์นั้น, หรือมีหลักทรัพย์รัฐบาลหรือเอกสารการฝากเงินในธนาคารเข้ามาเป็นประกัน โดยจำนวนเงินกู้ต้องอยู่ภายในไม่เกินร้อยละ 80 ของมูลค่าของหลักทรัพย์นั้น

ดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทคณะกรรมการดำเนินการจะเป็นผู้กำหนด แต่จะต้องไม่เกินในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ก่อน ดอกเบี้ยนั้นคิดเป็นรายวันตามจำนวนต้นเงินคงเหลือ

การส่งชำระหนี้เงินกู้ เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินให้ผู้กู้ส่งคืนเงินเต็มจำนวนพร้อมด้วยดอกเบี้ยภายใน 45 วัน เงินกู้สามัญให้ส่งชำระคืนเป็นงวด ๆ ตามการไ้เงินกู้ แต่ต้องชำระให้เสร็จสิ้นภายใน 18 เดือน เงินกู้พิเศษให้ส่งชำระคืนตามความเหมาะสม แต่ต้องชำระให้เสร็จสิ้นภายใน 36 เดือน

จ. การคัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชี (วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี) และได้งบบัญชีโดยหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกแล้วปรากฏว่า สหกรณ์มีกำไรสุทธิ ก็จะคัดสรรกำไรสุทธิตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายสหกรณ์ และตามข้อบังคับของสหกรณ์ ครุฑนิมิตต์ ดังนี้

1. เป็นเงินสำรองไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี เงินสำรองนี้ถือเป็นทุนของสหกรณ์ สมาชิกจะแบ่งปันกันไม่ได้
2. เป็นทุน ขยายงานไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ
3. เป็นทุนการศึกษาไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ
4. เป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกิน 5,000 บาท

นอกจากนี้แล้วถ้าไรสุทธิที่เหลือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนอาจจะจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิกในอัตราไม่เกินกว่ากฎหมายกำหนด, เฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกผู้ถือหุ้นตามส่วน จำนวนรวมของดอกเบี้ยเงินกู้ที่สมาชิกได้เสียให้แก่สหกรณ์ในระหว่างปี, เป็นทุนรักษาระดับ อัตราเงินปันผลไม่เกินร้อยละ 2 ของทุนเรือนหุ้นที่สหกรณ์มีอยู่เมื่อวันสิ้นปี หลังจากจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีแล้ว ถ้ายังมีกำไรสุทธิเหลืออยู่จะลumptenเป็นเงินสำรองทั้งสิ้น

อุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงาน

สหกรณ์เครดิตยูเนียนต่าง ๆ มักจะมีอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงานโดยเฉพาะก่อนที่จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งสามารถอธิบายถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่มักจะเกิดขึ้นเกือบทุกสหกรณ์ ดังนี้

1. สมาชิกขาดการสะสมเงิน หรือสะสมไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพอิสระและรายได้ไม่แน่นอน อาจจะละลายหรือไม่มีเงินมาสะสม แตกต่างจากสหกรณ์ออมทรัพย์ในหมู่ผู้ที่มีรายได้ประจำ ซึ่งจะหัก ณ ที่จ่ายของเงินเดือนสมาชิกเป็นประจำทุกเดือน จากการที่สมาชิกขาดการสะสมเงินหรือสะสมเงินไม่สม่ำเสมอทำให้สหกรณ์ระดมทุนได้น้อย บางครั้งไม่มีเงินทุนพอเพียงแก่ความต้องการกู้เงินของสมาชิก การแก้ไขปัญหาเหล่านี้ โดยการให้การอบรมแก่สมาชิกให้เข้าใจถึงหลักการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน คือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้มีความรับผิดชอบต่อสหกรณ์ร่วมกัน

2. สมาชิกกู้แล้วไม่ไ้คืน หรือผลัดผ่อนการชำระหนี้ ปัญหานี้มีทุกที่ ๆ ไปในธุรกิจที่มีการให้กู้ยืมเงิน มีการฟ้องร้อง และปิดสหกรณ์พัวพันกันเพื่อเป็นการขูดเงินที่กู้ยืม แต่สหกรณ์เครดิตยูเนียนปิดหลักความไว้วางใจในหมู่สมาชิกให้กู้ยืมเงินโดยไม่ต้องมีสหกรณ์พัวพันกัน แต่ให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ค้ำประกัน ดังนั้นโอกาสที่สมาชิกจะไม่ไ้คืนเงินกู้จึงมีมาก และอาจต้องมีการฟ้องร้องเมื่อผู้ค้ำประกันไม่สามารถชำระหนี้แทนได้ คณะกรรมการเงินกู้ต้องพิจารณาการให้กู้ยืมเงินอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะตัวสมาชิกผู้กู้ จะต้องคำนึงถึงอุปนิสัย ความรับผิดชอบและความสามารถในการไ้คืนเงินกู้ของสมาชิก โดยดูจากการสะสมของสมาชิกว่ามาสะสมสม่ำเสมอหรือไม่ สำหรับอุปนิสัยของสมาชิกสามารถสอบถามได้จากสมาชิกอื่น เพราะว่าอยู่ในชุมชนเดียวกัน ต้องมีการติดตามผลของการกู้ยืมเงินว่านำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือไม่

และต้องมีการติดตามทวงถามเมื่อล่าช้ากว่ากำหนด ให้มีการผลิตผ่อนชำระหนี้ได้ตามกำหนด เช่น ยังขายผลผลิตไม่ได้ เป็นต้น แต่ต้องกำหนดเวลาการชำระหนี้ให้แน่ชัดเพื่อป้องกันการผลิตผ่อนอีก

3. ปัญหาที่เกิดจากคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เช่น กรรมการไม่ทำงานหรือทำงานไม่เต็มที่ เนื่องจากกรรมการแต่ละคน คัดเลือกจากสมาชิก ซึ่งมักจะมั่งงานประจำเป็นส่วนตัว กรรมการมักจะมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกกันในกรณีให้กู้ยืม เงินอาจจะให้สมาชิกที่เป็นพวกเดียวกันหรือสัมพันธ์กันกู้ยืม แต่ไม่ให้สมาชิกที่ตนเองไม่สนิทสนมกู้ยืม นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมากเป็นการไม่ยุติธรรมแก่สมาชิก นอกจากนี้อาจจะมีการทุจริตต่อเงินที่รับผิดชอบ ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่มั่นใจในหมู่สมาชิก ดังนั้นในการคัดเลือกผู้ที่จะเข้าเป็นกรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงต้องคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์เป็นที่ไว้วางใจแก่บุคคลทั่ว ๆ ไป และจะต้องเป็นผู้ที่สามารถอุทิศเวลาให้กับงานของสหกรณ์อย่างเต็มที่ เมื่อพบว่ากรรมการคนใดไม่น่าไว้วางใจก็อาจจะให้ออกจากคณะกรรมการและให้ลาออกจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ด้วย

ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นสหกรณ์เครดิตยูเนียนอาจแก้ไขได้เอง แต่ปัญหาบางอย่างเป็นปัญหาที่เป็นสาเหตุจากภายนอกสหกรณ์และไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สมาชิกกู้เงินไปแล้วเสียชีวิตหรือพิการจนไม่สามารถชำระหนี้ได้ ปัญหาเงินทุนไม่เพียงพอกับความต้องการเงินกู้ของสมาชิก ปัญหาเกิดการฉ้อฉล อัดศึกภัย หรือภัยอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดผลเสียหายแก่สหกรณ์ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งจะอธิบายในบทบาทของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่มีต่อสหกรณ์สมาชิก

จากการก่อตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ผ่านมาหลังจากจดทะเบียนตั้งแต่ปี 2522 เป็นต้นมาจนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2524 มีสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสิ้น 63 สหกรณ์ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกรวม 9,221 คน ยอดเงินสะสม ยอดเงินให้กู้ยืม และอัตราเพิ่ม-ลด จำนวนสหกรณ์ที่กระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นเขตต่าง ๆ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนสมาชิก เงินสะสม (เงินค่าหุ้น) อัตราเพิ่ม (ลด) ของเงินสะสม จำนวนเงินให้กู้ยืมในแต่ละปี และอัตราเพิ่ม (ลด) ของเงินให้กู้ยืม ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2522 - พ.ศ. 2524

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %
เขต 1 กรุงเทพ	เขนต์คาเบรียล***	2522	60	73,395.00		134,600.00	
		23	62	110,001.00	49.88	123,187.50	(8.48)
		24	79	159,414.59	44.92	255,500.00	107.41
	คู่มักกลางเทวา***	2522	112	213,610.62		173,921.00	
		23	128	235,508.11	10.25	255,800.00	47.08
		24	105	302,715.98	28.54	326,550.00	27.66
	ยูเนียนพัฒนาคลองเตย**	2523	319	199,460.00		4,800.00	
		24	407	318,128.00	59.49	23,800.00	395.83
	สุขุมวิท 26**	2523	76	408,338.00		663,050.00	
		24	78	516,783.00	26.56	829,050.00	25.04
	แม่พระประจักษ์บางขุนเทียน **	2523	178	507,333.00		1,842,220.00	
		24	158	672,334.00	32.52	896,537.00	(51.00)
	กุฎีจีน *	2524	151	195,967.50	-	829,050.00	-

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้อุปถัมภ์ (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %
นนทบุรี	แห่งพนักงาน ยู เอ็ม ซี *	2524	161	133,800.00	-	271,500.00	-
	หลังบ้านมนังคศิลา *	2524	137	121,410.00	-	33,300.00	-
	เกษตรสัมพันธ์ **	2523	113	82,527.00		58,600.00	
		24	-	-		-	
สมุทรปราการ	ปากปลัดลำมาคคี ***	2522	84	249,876.00	17.27	169,700.00	35.44
		23	110	293,040.00	32.53	229,850.00	34.61
		24	143	388,360.00		309,400.00	
	สินธานี **	2523	106	349,055.00	2.25	465,599.25	116.13
	24	85	356,907.00		1,006,321.75		
พระนครศรีอยุธยา	เอเชียไฟเบอร์ *	2524	85	103,494.85	-	150,400.00	-
	ไทยฮอนด้า*	2524	96	93,742.00	-	127,800.00	-
	เซนต์โยเซฟอยุธยา**	2523	89	54,351.00	21.09	84,737.83	(24.85)
		24	74	65,812.50		63,679.47	
	หน้าโคกพัฒนา **	2523	108	195,414.00	20.33	303,100.00	82.38
	24	112	235,134.00		552,800.00		

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %	
เขต 2	สันทบุรี	คัรหฤทัย ขลุง ***	2522	453	3,221,440.00	20.71	3,162,930.00	93.75
			23	520	3,888,722.50	23.22	6,128,245.00	(11.84)
			24	595	4,791,625.25		5,402,685.00	
	ยี่ง่ามคต **	2523	96	110,246.50	157.00	228,370.00	169.73	
		24	190	283,337.00		615,980.00		
	ยลบุรี	พนัสนิคม ***	2522	105	284,985.00		-	
			23	101	323,315.00		341,150.00	59.84
			24	116	384,995.00		545,300.00	
	คัรราชา ***	คัรราชา ***	2522	102	435,262.85	13.45	1,060,640.00	(10.94)
			23	100	448,351.00	18.67	557,035.00	1.13
			24	107	532,050.00		563,330.00	
	ปราจีนบุรี	พัฒนาภสิกรโคกหวัด ***	2522	278	706,670.50	11.03	91,605.00	668.99
23			295	784,595.25	10.90	704,430.00	(15.81)	
24			308	870,146.30		593,050.00		

เขต/จังหวัด	หลักทรัพย์เครดิตบูโร.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %		
<u>เขต 3</u>	ขอนแก่น	โนนสัมบูรณ์มิตรเจริญ ***	2522	90	65,124.50		170,945.50		
			23	93	73,813.75	13.34	55,355.00	(67.62)	
			24	93	81,551.50	10.48	13,100.00	(76.33)	
		หนองปีงออมทรัพย์ **	2523	60	12,688.00		8,400.00		
			24	60	17,910.00	41.16	14,900.00	77.38	
		ลำผักชีธรรมออมทรัพย์ฯ **	2523	69	77,200.00		50,700.00		
			24	92	109,930.00	42.40	55,100.00	8.68	
		ไททองออมทรัพย์ *	2524	136	140,580.00		378,171.00		
	<u>เขต 4</u>	ยโสธร	ช่องแก้ว ***	2522	67	38,130.75		686,316.00	
				23	71	41,822.75	9.68	62,300.00	(90.92)
24				71	44,075.25	5.39	15,300.00	(75.44)	
		นาจานร่วมมิตร **	2523	67	14,096.00		25,850.00		
			24	68	21,761.00	54.38	37,200.00	43.91	

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %																																																																																
ศรีสะเกษ	หฤทัยศรีฐาน **	2523	63	14,629.00	90.23	10,950.00	366.21																																																																																
		24	71	27,829.00		51,050.00			หนองทามน้อย **	2523	55	15,430.25	17.85	12,000.00	(8.33)	24	54	18,184.00	11,000.00	อุบลราชธานี	ห้วยไทย ***	2522	104	64,369.50	63.42	65,126.00	42.95	23	125	105,194.50	93,100.00	(0.21)			24	126	122,325.00	16.28	92,900.00			บ้านป่าใหม่ ***	2522	53	42,532.00	36.67	28,900.00	26.12	23	52	58,129.50	36,450.00	24	57	73,143.00	48,700.00		พลังสามัคคีธรรม ***	2522	77	24,474.00	32.36	13,600.00	(15.74)	23	72	32,393.00	11,460.00	(35.43)	24	60	34,261.00	7,400.00			แม่มูล ***	2522	193	257,217.65	27.92	273,594.75	16.03	23	259	329,042.90	317,440.00	24
	หนองทามน้อย **	2523	55	15,430.25	17.85	12,000.00	(8.33)																																																																																
		24	54	18,184.00		11,000.00		อุบลราชธานี	ห้วยไทย ***	2522	104	64,369.50	63.42	65,126.00	42.95	23	125	105,194.50	93,100.00	(0.21)			24	126	122,325.00	16.28	92,900.00			บ้านป่าใหม่ ***	2522	53	42,532.00	36.67	28,900.00	26.12	23	52	58,129.50	36,450.00			24	57	73,143.00		48,700.00			พลังสามัคคีธรรม ***	2522	77	24,474.00	32.36	13,600.00	(15.74)			23	72	32,393.00		11,460.00		(35.43)	24	60	34,261.00	7,400.00			แม่มูล ***	2522	193			257,217.65	27.92	273,594.75		16.03		23	259	329,042.90	317,440.00	24
อุบลราชธานี	ห้วยไทย ***	2522	104	64,369.50	63.42	65,126.00	42.95																																																																																
		23	125	105,194.50		93,100.00		(0.21)																																																																															
		24	126	122,325.00	16.28	92,900.00																																																																																	
	บ้านป่าใหม่ ***	2522	53	42,532.00	36.67	28,900.00	26.12																																																																																
		23	52	58,129.50		36,450.00																																																																																	
		24	57	73,143.00		48,700.00																																																																																	
	พลังสามัคคีธรรม ***	2522	77	24,474.00	32.36	13,600.00	(15.74)																																																																																
		23	72	32,393.00		11,460.00		(35.43)																																																																															
		24	60	34,261.00		7,400.00																																																																																	
	แม่มูล ***	2522	193	257,217.65	27.92	273,594.75	16.03																																																																																
		23	259	329,042.90		317,440.00																																																																																	
		24	283	421,721.40		517,660.00		63.07																																																																															

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %																																																																					
เขต 5 สกลนคร	ลำขานาโพธิ์พัฒนา **	2523	151	18,424.50	82.36	23,400.00	61.54																																																																					
		24	139	33,599.50		37,800.00		พลังน้ำใจลำคต **	2523	72	16,284.00	53.13	15,000.00	61.00	24	65	24,935.00	24,150.00	นาดูนลำคต *	2524	60	19,880.50	-	30,640.00	-	เขิงดอยพัฒนา ***	2522	50	4,473.00	13.71	11,100.00	59.88	23	31	5,086.25	17,747.00	24	25	5,977.00	2,600.00	(85.35)	ท่าแร่พัฒนา ***	2522	69	109,814.50	15.14	100,200.00	142.37	23	79	126,441.75	242,850.00	24	70	146,554.75	240,880.00	(0.82)	นาคาร์พัฒนา**	2523	52	16,055.50	26.24	8,400.00	55.95	24	59	20,268.50	13,100.00	นาโพธิ์ร่วมใจ **	2523	56	18,584.00	15.53	25,750.00	37.67	24
	พลังน้ำใจลำคต **	2523	72	16,284.00	53.13	15,000.00	61.00																																																																					
		24	65	24,935.00		24,150.00		นาดูนลำคต *	2524	60	19,880.50	-	30,640.00	-	เขิงดอยพัฒนา ***	2522	50	4,473.00	13.71	11,100.00	59.88	23	31	5,086.25	17,747.00		24	25	5,977.00		2,600.00		(85.35)	ท่าแร่พัฒนา ***	2522	69	109,814.50	15.14	100,200.00	142.37	23		79	126,441.75	242,850.00		24		70	146,554.75	240,880.00	(0.82)	นาคาร์พัฒนา**	2523	52	16,055.50	26.24	8,400.00	55.95	24	59	20,268.50	13,100.00	นาโพธิ์ร่วมใจ **	2523	56	18,584.00	15.53	25,750.00	37.67	24	56	21,470.00	35,450.00		
	นาดูนลำคต *	2524	60	19,880.50	-	30,640.00	-																																																																					
	เขิงดอยพัฒนา ***	2522	50	4,473.00	13.71	11,100.00	59.88																																																																					
		23	31	5,086.25		17,747.00																																																																						
		24	25	5,977.00		2,600.00		(85.35)																																																																				
	ท่าแร่พัฒนา ***	2522	69	109,814.50	15.14	100,200.00	142.37																																																																					
		23	79	126,441.75		242,850.00																																																																						
		24	70	146,554.75		240,880.00		(0.82)																																																																				
	นาคาร์พัฒนา**	2523	52	16,055.50	26.24	8,400.00	55.95																																																																					
		24	59	20,268.50		13,100.00																																																																						
	นาโพธิ์ร่วมใจ **	2523	56	18,584.00	15.53	25,750.00	37.67																																																																					
		24	56	21,470.00		35,450.00																																																																						

เขต/จังหวัด	ลักษณะเศรษฐกิจเดือน...จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %
หนองคาย	นิรมัยพัฒนา **	2523	50	23,428.25	19.21	21,348.00	54.58
		24	51	27,929.50		33,000.00	
	เวียงคุก ***	2522	168	146,062.75	47.00	241,900.50	52.57
		23	168	214,713.75		369,060.00	
อุดรธานี	เชียงหวางสามัคคี ***	24	164	228,191.25	6.28	-	
		2522	65	11,810.00	11.76	20,735.00	(57.08)
		23	57	13,200.00		8,900.00	
	24						
	โพนสูงสามัคคี ***	2522	66	71,129.00	20.90	85,000.00	27.19
		23	79	85,997.00		108,110.00	
24		68	79,178.00	32,825.00			
เขต 6	ดอนข่า **	2523	61	17,355.50	(4.28)	-	
		24	59	16,613.50		200.00	
เขต 6	เขียงราย	2522	213	238,642.00	23.93	683,180.00	(5.63)
		23	194	295,747.80		644,700.00	
		24	269	385,929.70		994,600.00	

ศูนย์วิจัยทรัพย์สิน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด)(%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %	
เชียงใหม่	แม่ลาว ***	2522	181	67,733.00		132,870.00	103.19	
		23	225	119,993.00	77.16			
		24	241	164,926.00	37.45			
		บ้านทุ่งอ่าง *	2524	64	23,841.00	-	50,350.00	-
	บ้านหนองสามัคคี ***	2522	134	48,557.75		91,699.00	58.37	
		23	125	64,790.25	33.43			
		24	129	94,314.00	45.57			
	พระฤทธิชัยเชียงใหม่ ***	2522	137	226,812.25		272,150.00	(4.98)	
		23	149	281,438.50	24.08			
		24	152	412,848.25	46.69			
	ศึกษาพัฒนา***	2522	61	15,617.75		20,150.00	(17.62)	
		23	53	19,071.25	22.11			
		24	56	35,361.25	85.42			
	ศาลแม่สาป **	2523	50	15,427.50		13,250.00	242.78	
		24	50	23,378.00	51.53			
						1,179,403.00	356.07	

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %
	สันตะยอมพัฒนา **	2523	51	11,990.00	-	18,400.00	
		24					
	ตำบลยังเมิน *	2524	89	29,655.00	-	101,500.00	
	ตำบลละเมิงเหนือ *	2524	116	60,152.50	-	337,955.00	
<u>เขต 7</u>							
เพชรบูรณ์	ยังไม่มีสหกรณ์เครดิตยูเนียน						
<u>เขต 8</u>							
ชัยนาท	ศรีภูตจอกพัฒนา *	2524	65	18,160.00	-	62,060.00	-
<u>เขต 9</u>							
นครปฐม	นักบุญเปโตร ***	2522	585	1,593,373.75		2,955,200.00	
		23	519	1,933,908.50	21.37	5,681,950.00	92.27
		24	521	2,291,283.50	18.48	5,366,340.00	(5.88)
ราชบุรี	ดอนมดตะนอย ***	2522	490	938,657.25		1,339,350.00	
		23	556	1,291,600.00	37.60	2,078,430.00	55.18
		24	642	1,625,500.00	25.85	2,314,000.00	11.33

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินใหม่ (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %	
สมุทรสงคราม	วัดเพลง ***	2522	269	718,813.00	90.77	1,211,244.00	55.98	
		23	416	1,371,301.50	38.94	1,889,275.00	2.22	
		24	493	1,905,242.50		1,931,300.00		
	หนองกระทุ่ม ***	2522	94	63,925.00	35.43	66,500.00	69.92	
		23	84	86,573.00	34.28	113,000.00	53.63	
		24	140	116,253.00		173,600.00		
	สมุทรสงคราม	บางนกแขวก ***	2522	230	398,676.50	72.73	186,500.00	799.20
			23	381	688,618.50	44.88	1,677,000.00	(20.64)
			24	447	997,658.00		1,330,800.00	
<u>เขต 10</u>								
ชุมพร	บ้านถ้ำสิงห์ **	2523	78	108,841.00	15.50	182,560.00	(83.57)	
		24	85	125,711.00		30,000.00		
ประจวบคีรีขันธ์	บ้านเล่างอรุณ ***	2522	415	1,138,049.00	16.14	1,550,250.00	21.52	
		23	340	1,321,685.00	7.65	1,883,855.00	(23.81)	
		24	348	1,422,767.00		1,435,300.00		

เขต/จังหวัด	สหกรณ์เครดิตยูเนียน... จำกัด	ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	เงินสะสม(บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) (%)	เงินให้กู้ยืม (บาท)	อัตราเพิ่ม (ลด) %
สุราษฎร์ธานี	พนม ***	2522	105	183,859.50	30.83 18.24	147,985.00	44.66 (11.48)
		23	130	240,544.25		267,404.00	
		24	140	284,419.25		236,716.00	
<u>เขต 11</u>	ยังไม่มีจดทะเบียน						
<u>เขต 12</u>	เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน						
พ.ศ. 2522	รวม 30 สหกรณ์		5,110	11,653,094.37		15,147,891.75	
2523	รวม 52 สหกรณ์		7,594	17,171,797.56		28,654,968.58	
2524	รวม 63 สหกรณ์		9,221	22,294,625.57		31,306,181.22	

ที่มา : ฝ่ายวิชาการ ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

- * หมายถึง สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่จดทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2524
 ** หมายถึง สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่จดทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2523
 *** หมายถึง สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่จดทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2522

จากตารางแสดงให้เห็นว่าในแต่ละปีตั้งแต่เริ่มจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน เมื่อ ปี พ.ศ. 2522 จนถึง พ.ศ. 2524 มีจำนวนเครดิตยูเนียน 30, 52 และ 63 สหกรณ์ ตามลำดับ จากการเพิ่มขึ้นของสหกรณ์ทำให้จำนวนรวมของสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกปี แต่เมื่อวิเคราะห์ แต่ละสหกรณ์จะเห็นว่า มีบางสหกรณ์ที่จำนวนสมาชิกลดลง ทั้งนี้เนื่องจากการลาออกของสมาชิก เมื่อย้ายที่อยู่ หรือการให้สมาชิกออกจากสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพราะไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ของสหกรณ์ โดยเฉพาะสหกรณ์เครดิตยูเนียนเชิงดอยพัฒนา จำกัด จังหวัดสกลนคร จำนวนสมาชิก ลดลงทุกปี ในปี 2524 สมาชิกเหลือเพียงครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเมื่อปี 2522 จากการสอบถาม พบว่า คณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนนี้เข้มงวดกับระเบียบข้อบังคับมาก โดยให้สมาชิกที่ ขาดการสะสม หรือสะสมไม่สม่ำเสมอ และสมาชิกที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับออกจากสหกรณ์ เพื่อให้คงไว้แต่สมาชิกที่ดี ซึ่งเป็นนโยบายของแต่ละสหกรณ์ และเมื่อสังเกตจากยอดเงินสะสมของแต่ละสหกรณ์จะเห็นว่าจำนวนเงินสะสมเพิ่มขึ้นทุกปี แต่จากการคำนวณอัตราเพิ่ม(ลด) ของจำนวนเงินสะสมโดยใช้ปีที่ผ่านมาเป็นฐาน ในการคำนวณพบว่า มีประมาณ 50% ของสหกรณ์ที่ดำเนินงาน เกิน 1 ปีขึ้นไป จำนวนเงินสะสมเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ทั้งนี้เป็นเพราะการลดลงของจำนวนสมาชิกและสมาชิกสะสมน้อยลง เนื่องจากเศรษฐกิจเมื่อปี 2523 และ 2524 เกิดภาวะเงินเฟ้อ จากการขึ้นราคาน้ำมัน ราคาสินค้าต่าง ๆ มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ค่าใช้จ่ายของสมาชิกเพิ่มขึ้น ทำให้สมาชิกมีเงินออมน้อยลง เช่นเดียวกับจำนวนเงินให้กู้ยืมซึ่งลดลงจากปีก่อน ๆ ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกกู้เงินไปแล้วยังไม่ได้ชำระคืนก็ไม่มีสิทธิ์กู้ใหม่ ประกอบกับคณะกรรมการเงินกู้เข้มงวดกับการให้กู้ยืม ทั้งนี้เพื่อป้องกันหนี้สูญที่อาจจะเกิดขึ้น จึงทำให้จำนวนเงินให้กู้ยืมลดลง

จากการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เปิดบริการรับฝากและให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกนั้นนับว่าเป็นสถาบันการเงินด้านการออมทรัพย์ในชุมชน ที่ธนาคารพาณิชย์ยังเข้าไม่ถึง ซึ่งจะทำให้มีการหมุนเวียนเงินทุนในกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกสหกรณ์และยังมีเงินทุนที่กู้ยืมจากชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนเข้าไปลงทุน ดังจะกล่าวไว้ในเรื่องบทบาทของชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่มีต่อสหกรณ์สมาชิก เป็นการทำให้เศรษฐกิจในชุมชนนั้นดีขึ้น ก้าวคืบปัญหานายทุนที่ให้กู้ยืมเงินในอัตราสูง และเมื่อสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้รับการพัฒนาขึ้นก็จะมีส่วนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย